

МАТЕРІАЛИ

VII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ

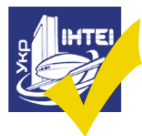
КОНФЕРЕНЦІЇ

21 БЕРЕЗНЯ 2025 РІК • М. ХАРКІВ, УКРАЇНА

НАУКОВИЙ ПРОСТІР:
АНАЛІЗ, СУЧАСНИЙ СТАН,
ТРЕНДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

ISBN 978-617-8440-62-6

DOI 10.62732/liga-ukr-21.03.2025

УДК 082:001

Н 34

Голова оргкомітету: Коренюк І.О.

Верстка: Білоус Т.В.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Інституту науково-технічної інтеграції та співпраці. Протокол № 11 від 20.03.2025 року.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою «УкрІНТЕІ» в базі даних науково-технічних заходів України та інформаційному бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (Посвідчення № 68 від 06.01.2025).

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії CC BY-SA 4.0 International.

Н 34

Науковий простір: аналіз, сучасний стан, тренди та перспективи: матеріали VII Всеукраїнської студентської наукової конференції, м. Харків, 21 березня, 2025 рік / ГО «Молодіжна наукова ліга». — Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2025. — 74 с.

ISBN 978-617-8440-62-6

DOI 10.62732/liga-ukr-21.03.2025

Викладено матеріали учасників VII Всеукраїнської мультидисциплінарної студентської наукової конференції «Науковий простір: аналіз, сучасний стан, тренди та перспективи», яка відбулася 21 березня 2025 року у місті Харків, Україна.

УДК 082:001

ISBN 978-617-8440-62-6

© Колектив учасників конференції, 2025

© ГО «Молодіжна наукова ліга», 2025

© ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2025

М'ЯКА СИЛА КИТАЮ ЯК РЕСУРС ГЛОБАЛЬНОГО ЛІДЕРСТВА**Леонов О.В. 49****СЕКЦІЯ 10.
ПЕДАГОГІКА ТА ОСВІТА****ЗНАЧЕННЯ НЕВЕРБАЛЬНИХ ЗАСОБІВ КОМУНІКАЦІЇ У ФОРМУВАННІ ПОЗИТИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА****Канюк В.О. 51****КОУЧИНГОВИЙ ПІДХІД ЯК ІНСТРУМЕНТ ВЕРТИКАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В ОСВІТІ ДОРΟΣЛИХ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ****Пашкевич Л.В. 54****МОТИВАЦІЯ ДО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ РОЗВИТКУ КІБЕРТЕХНОЛОГІЙ****Алімпієв О.С., Літвінова М.О., Шекун К.Ю. 56****ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ В УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ****Ісакова В.В. 58****СЕКЦІЯ 11.
ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХІАТРІЯ****НЕВЕРБАЛЬНІ ОЗНАКИ БРЕХНІ ПРИ ОПИТУВАННІ З ВИКОРИСТАННЯМ ПОЛІГРАФА****Фесенко А.О. 61****ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ****Ржавікіна М.О. 65****ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНОЇ РЕГУЛЯЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ****Молчанова Д.М. 68****СЕКЦІЯ 12.
МЕДИЧНІ НАУКИ ТА ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я****ЕВОЛЮЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ РОЛІ СТОВБУРОВИХ КЛІТИН У ЛІКУВАННІ ГЕМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ****Скиданенко Є.В., Войлокова Г.О. 71**

СЕКЦІЯ 12.

МЕДИЧНІ НАУКИ ТА ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

Скиданенко Єлизавета Вячеславівна, здобувач вищої освіти, 6 курс,

I медичний факультет

Харківський національний медичний університет, Україна

Войлокова Ганна Олександрівна, здобувач вищої освіти, 6 курс,

I медичний факультет

Харківський національний медичний університет, Україна

Науковий керівник: Іванченко Світлана Володимирівна, канд.мед.наук,
асистент кафедри загальної практики-сімейної медицини та внутрішніх хвороб

Харківський національний медичний університет, Україна

ЕВОЛЮЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ РОЛІ СТОВБУРОВИХ КЛІТИН У ЛІКУВАННІ ГЕМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Вступ. Гематологічні захворювання, такі як лейкемія, лімфоми, апластична анемія та мієлодиспластичні синдроми, є життєзагрожуючими патологіями, що призводять до летальних випадків за умови відсутності своєчасного лікування. В той же час досягнення сучасної медицини дозволили підвищити середню п'ятирічну виживаємось хворих з 30% (початок 90х років минулого сторіччя) до 70-80% останнім часом [1]. Одним із ключових методів терапії протягом останніх десятиліть стала трансплантація стовбурових клітин, яка дозволяє відновити кровотворну функцію після інтенсивної хіміотерапії або променевої терапії, що асоціюється з покращенням прогнозу для пацієнтів [2].

Мета роботи: провести аналіз сучасних літературних даних щодо використання стовбурових клітин у лікуванні гематологічних захворювань, порівняти результати ранніх і сучасних досліджень.

Матеріали та методи: проведено аналіз наукової літератури, опублікованої у вітчизняних і зарубіжних виданнях за період 1990–2024 рр. Джерелами інформації стали наукові статті, монографії, клінічні рекомендації та звіти міжнародних медичних організацій. Основними методами дослідження були порівняльний аналіз і систематизація даних сучасних клінічних досліджень.

Результати та обговорення. Історичний аспект трансплантації стовбурових клітин. Перші спроби трансплантації гемопоетичних стовбурових клітин датуються серединою ХХ століття. На початку 1970-х років трансплантація кісткового мозку стала застосовуватися для лікування тяжких форм лейкемії та апластичної анемії. Ранні методи трансплантації супроводжувалися високими ризиками інфекцій і реакцією «трансплантат проти хазяїна», що значно обмежувало їхнє застосування. З розвитком технологій у 1990-х роках було впроваджено сучасні схеми імуносупресії та покращено процедуру підбору донорів, що дозволило знизити рівень ускладнень і підвищити виживаність пацієнтів [3]. Copelan et al. (2006) зазначає, що саме

впровадження аутологічної трансплантації стало важливим кроком у зниженні ризиків, особливо для пацієнтів із лімфомою [4].

Сучасні підходи до трансплантації стовбурових клітин. Насьогодні трансплантацію стовбурових клітин визнано стандартом лікування багатьох гематологічних захворювань, використання алогенної трансплантації значно покращило довгострокові результати у пацієнтів із гострою мієлоїдною лейкемією [5]. Сучасні дослідження активно вивчають можливості генної інженерії для редагування геному стовбурових клітин, що дозволяє усувати спадкові мутації і знижувати ризик відторгнення трансплантата.

За результатами численних досліджень, п'ятирічна виживаність пацієнтів після трансплантації перевищує 70% при гострій мієлоїдній лейкемії та понад 80% при лімфомах на ранніх стадіях [1]. Використання пуповинної крові як альтернативного джерела стовбурових клітин значно розширило доступ до трансплантації для пацієнтів без сумісного донора.

Порівняльний аналіз літературних даних. Порівняння даних ранніх досліджень із сучасними показує значний прогрес у цій галузі. Якщо раніше трансплантація асоціювалася з високою летальністю, то сучасні методики дозволяють досягти стійкої ремісії у більшості пацієнтів. Appelbaum (2007) зазначає, що розвиток реєстрів донорів і впровадження сучасних імуносупресивних протоколів стали ключовими факторами успіху [6].

Вплив трансплантації на тривалість життя і якість лікування. За даними Majhail et al. (2021), пацієнти, які пройшли трансплантацію стовбурових клітин, мають значно кращу якість життя порівняно з тими, хто отримував лише хіміотерапію [7]. Окрім цього, сучасні моніторингові програми дозволяють ефективно виявляти та лікувати ускладнення, що виникають після трансплантації.

Перспективи подальших досліджень. В експерименті на тваринах показано, що стовбурові клітини є пухлинотропними та можуть бути використані у якості корисного засобу доставки ліків як до первинної пухлини так і до метастатичних уражень шляхом внутрішньовенних інфузій. Стовбурові клітини можуть бути сконструйовані для виділення цитотоксичних продуктів, наповнені онколітичними вірусами або наночастинками, що містять ліки з малими молекулами, або кон'юговані з імунотерапією [8].

Висновки. Трансплантація стовбурових клітин є важливим і ефективним методом лікування гематологічних захворювань. Аналіз сучасної літератури свідчить про значне покращення прогнозів для пацієнтів із гострою мієлоїдною лейкемією, апластичною анемією та лімфомами. Завдяки розвитку технологій і розширенню джерел стовбурових клітин (зокрема пуповинної крові) методика стала доступнішою та безпечнішою. Подальші дослідження у сфері генної інженерії та клітинної терапії відкривають нові можливості для покращення результатів лікування.

Список використаних джерел:

1. Niederwieser D, Baldomero H, Bazuaye N et al. One and a half million hematopoietic stem cell transplants: continuous and differential improvement in worldwide access with the use of non-identical family donors. *Haematologica*. 2022 May 1. Vol. 107(5). P. 1045-53. doi: 10.3324/haematol.2021.279189.
2. Ray SK, Mukherjee S. Mesenchymal Stem Cells Derived from Umbilical Cord Blood Having Excellent Stemness Properties with Therapeutic Benefits - a New Era in Cancer Treatment. *Curr Stem Cell Res Ther*. 2022. Vol. 17(4). P. 328-38. doi: 10.2174/1574888X17666220425102154.

3. Wagner JE, Gluckman E. Umbilical cord blood transplantation: the first 20 years. *Semin Hematol.* 2010 Vol. 47(1). P. 3-12. doi: 10.1053/j.seminhematol.2009.10.011.
4. Copelan EA. Hematopoietic stem-cell transplantation. *N Engl J Med.* 2006 Apr 27. Vol 354(17). P. 1813-26. doi: 10.1056/NEJMra052638.
5. Döhner K, Thiede C, Jahn N et al. Impact of NPM1/FLT3-ITD genotypes defined by the 2017 European LeukemiaNet in patients with acute myeloid leukemia. *Blood.* 2020. Vol. 135(5). P. 371-380. doi: 10.1182/blood.2019002697
6. Appelbaum, F. R. Hematopoietic-Cell Transplantation at 50 Years. *New England Journal of Medicine.* 2007. Vol 375(14). P. 1311-20. doi: 10.1056/NEJMp078166.
7. Majhail, N. S., Farnia, S. H., Carpenter, P. A. Guidelines for the Use of Hematopoietic Stem Cell Transplantation in Clinical Practice. *Journal of Clinical Oncology.* 2021. Vol 39(3). P. 405-416. doi: 10.1016/j.bbmt.2015.07.032
8. Mercer-Smith AR, Findlay IA, Bomba HN, Hingtgen SD. Intravenously Infused Stem Cells for Cancer Treatment. *Stem Cell Rev Rep.* 2021. Vol 17(6). P. 2025-41. doi: 10.1007/s12015-021-10192-0.